

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 260.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 260.

PIK VIII.

Ч. 11.

ВІВТОРОК 17 ЖОВТНЯ 1916.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY OCTOBER 17, 1916.

No. 11.

VOL. III

Пошукуване.
Де перебуває мій товариш, Прокіп Ширенький, з села Шершеневець, повіт Борщів, Галичина? Довгий час перебував в Саскачевані. Хтоби о нім знав, або він сам, хай зголосить на поштову адресу:
Louis Laychuk
Hoath, Sask.

ЧИТАЙТЕ
„Робітничє Слово“
що виходить кожного четверга.
Річна передплата \$1.50.
Адреса:
„ROBITNYCNE SLOWO“
Box 64
Toronto, Canada.

„Робітник“
тижнева українська соціалістична часопись. Орган У.Ф.С.П. в Злуч. Державах.
Річна передплата в Злуч. Держ. \$1.50.
В Канаді і за границею \$1.75.
Адреса:
„ROBITNYK“
2335 W. 11th St. Cor. Literary Rd.,
Cleveland, Ohio, U.S.A.

Читайте і ширіть
ВИДАНА БІБЛІОТЕКА
„НОВИЙ СВІТ“
Кінець світа 10 ц.
Наш Прометей 10
Червоний Кобзар, найкращі пісні і декламації 10
Американський Робітник 10
Робітничє Читання 10
Біблія капіталіста 10
Гори тривів і море крові та сльоз 5
Золото і нужда в Америці 5
Жінка і соціальне питання 10
Календар „Новий Світ“ на 1916 рік з гарними образами і цікавий змістом 25
„Добра Новина“ поод. число 10
Переписні картки по 3
100 карток за \$1.35
Пішіть по них на адресу:
NOWYJ SWIT,
Box 1051, Montreal, Que. Can.
Хто пришле 5 дол., той дістає за дол. книжок.

Позір!
Коли бажаєте у вільний час прочитати де-що, то замовте в нас слідуєчі книжки:
Золото і нужда в Америці 10 ц.
Жінка і Соціальне питання 10 ц.
Про кінець світа 10 ц.
Робітничє читання 15 ц.
Фармазони 25 ц.
Листи з пекла 25 ц.
Лис Микита 50 ц.
Ювлейна збірка 50 ц.
Т. Шевченка 25 ц.
Буквар 25 ц.
Читання П'ятикнижжя 30 ц.
Граматика 40 ц.
Історія біблійна 60 ц.
Провідник англійсько-український, або як можна легко навчитись говорити, читати і писати по англійськи \$1.50
Пішіть на адресу:
Ukr. Robotnyca Knyharnia
796 1/2 Main St.
Winnipeg Man.

Окружна Конференція Східних Відділів У. С. Д. П.

До відома членів Східних Відділів.
Дорогі Товариші!
Члени Монреальського Відділу У. С. Д. П. уважаючи за відповідне скликати тепер Окружну Конференцію на Сході, звернулися до Східних Відділів через Екс. Ком. з ось такою пропозицією в сій справі:
Відділ У. С. Д. П. в Монреалі, Кве. зібраний на своїм надзвичайній мітингу дня 23-го вересня постановив віднести через Екс. Комітет У. С. Д. П. до Відділів нашої партії на Сході з пропозицією скликання Окружної Конференції, котра, по думці Монреальського Відділу мала би відбутися на днях 29-го і 30-го, жовтня с. р. в Оттаві.

Конференцію скликає ся завдя важних організаційних справ і задля справи „Робочого Народу“. В конференції брав би участь т. М. Попович.
Повісшу пропозицію Монтр. Відділу Екс. Комітет розіслав до всіх Східних Відділів і закликав їх, щоб вони сю справу як найкорше на своїх мітингах розважили і про своє рішення в справі конференції і місяці її відбуття повідомили сей час Екс. Комітет.
На заав Екс. Комітету зголосило ся доси 3 відділи, котрі заявили свою згоду на скликання Окружної Конференції на Сході. Відділи Гемілтонський і Оттавський заявили за Оттавою як місцем скликання конференції, а Торонтоський відділ висказав бажане, щоби конференція відбувала ся в Торонті або Гемілтоні.
Тому, що два відділи заявили ся за Оттавою, як місцем скликання Конференції, Екзекутивний Комітет проголошує отсим Оттаву місцем скликання Східн Окружної Конференції і визнає всі Відділи ва Сході, щоби в день 29-го і 30-го жовтня вислали до Оттави своїх делегатів. Кожен відділ має право вислати одного делегата на кождяк 10 членів.
Екзекутивний Комітет вірить, що Конференція принесе якнайбільшу користь нашої Партії і „Робочому Народові“ і бажає її якнайліпшого успіху.
За Екс. Комітет
А. Дзьола, секр.

Соціалістична Недільна Школа

Заходом місцевих відділів Соціал демократичної Партії була утворена минавньої зими в Вінніпегу Соціалістична Недільна Школа, яка через вакації мусіла була перервати свою діяльність. З приходом осени Комітет Недільної Школи відновив свою діяльність. Рішено знов отворити школу, котра буде містити ся в укр. соціалістичній будівлі під ч. 571 Селкірк Евню. Наука буде відбуватися кожної неділі від год. 2-гої до 3-15 по полудні і розпочине ся 22 жовтня. Науку цілком безплатна.

Українські Батьки і Матері повинні зрозуміти цілі і задачу такої школи і свої діти безумовно до неї посилати. Пам'ятаймо, що капіталістична школа виховує молоде покоління в дусі покірливості для капіталістичної класи, виховує його на рабів капіталу і ми мусимо сему протиставити.
Пам'ятайте адресу:
571 Selkirk Ave.

Соціалістичні кандидати.

Як відомо вже читачам „Робочого Народу“ в Злучених Державах мають відбутися дня 4 листопада с. р. вибори на президента Зл. Держав. Крім капіталістичних кандидатів — демократичного Вілсона і республіканського Гюга — кандидатом, поставлений Соціалістичною Партією, А. Бенсон. На заступника президента кандидатом від Соц. Партії Дж. Кіркпатрік. На них і повинні віддати свої голоси всі українські робітники в Злуч. Державах.
Крім кандидатів на президента і віцепрезидента кандидатом також соціалістичного губернатора і до других державних гіл Між ними є такі визначні люди як Елген Дебе, Меер Лондон, Віктор Бергер і други.

Пригадуємо Вам,

що при надходячих мійських виборах робітничим кандидатом, поставленим в рамках Соціал-демократичної Партії, є в варді тов. А. Гіпс. На него й віддайте свої голоси 14 грудня.

Стріляють робітників.

Дня 9 жовтня с. р. вийшло в Вейон Н. Дж. 8.000 робітників на страйк, завятих в рафінеріях Тайдвотер,

Вербен Порт і Стандард Ойл Ко. Страйкуючі домагали ся підвищення платні. Президент Стандард Ойл Ко. заявив, що платні не підвищать.
Та на тім не скінчило ся. На другий день прийшло до битви між поліцією а страйкарами, котру почали пострілами стріляниною, а результатом того було се, що 3 чоловіки коли ще не умерли, то борять ся зі смертю а 25 було більше або менше ранених. Полісменів в тій битві було 95.
Дальші вісти доносять, що стрілянина проловжуєт ся. 11-го жовня убито знов одну зовсім невинну жінчину, трех людей поважно ранено, а двох або трех забрали з собою товариші.
В протягу слідуєчого дня погіб знов оден чоловік, 7 людей було ранено кулями, а яких бодай 3 помере.
Поліція і уніформовані помічники шерифа, включаючи 80 фаєрманів, ходили узброєні і били людей, як свого часу американські воєнки били Мексиканців в Вера Круз. — Власти називають сї насильства „демонстрацією“.

Аліянти відобрали в Греції флоту.
Дня 11-го жовтня с. р. французькі власти маринарки перебрали без опору всі кораблі грецької маринарки. Не забрано лише трох воєнних кораблів, але котрі мусять також бути розоружені.

Вінніпегські „кармени“ допомагають Нью-йорським страйкарам.

Від якогось часу в Нью-Йорку триває страйк трамвайських робітників. Помімо продовження страйку страйкуючі не можуть добити ся своїх слухних домагань. Щоби помочи страйкуючим в їх борбі Вінніпегські трамвайні робітники ухвалили оноді вислати від себе своїх товаришам в Нью-Йорку \$1 500. Честь Вінніпегським кондукторам та моторменам, що пам'ятають за своїх братів.

Соціалісти беруть ся до Гольвега.

Лондон. — Як доносить бездротна телеграма в Берліна, то німецькі соціалісти будуть питати німецького канцлера Гольвега: на що страчено 200.000.000 марок

на пресову пропаганду, (агітацію за Німеччиною) а чого видано одну п'яту Америкі а більшість Туреччині і Греції, та яку з того осягнула Німеччина користь?
Військове заворушене.
Келгарі, Альберт, 11 жовтня. — Нині вечер відбула ся тут формальна битва між військом і поліцією. У битві впало много вистрілів. Бараки в'ївної поліції зруйновано і спалено. Оскільки звисно, оден жовнір є поважно ранений. Місто є майже цілковито в руках товпи збурених жовніврів

Страйк в друкарні.

В місцевій друкарні „National Press“, котрої власителем є Ф. Доєчек, а в котрій друкують ся „Кан. Фармер“ і польський „Час“, вийшли на страйк 4 робітнички Страйкуючі домагають ся юнійної платні. За скєбів дальше роблять оден робітнички і форман.

Розігравка на „Роб. Народ“.

Роздумуючи над тим, в який спосіб можна би придбати грошей на пресовий фонд „Роб. Народу“, Вінніпегський відділ ухвалив зробити розіграку і чистий дохід з н'її призначити на прес. фонд „Р. Н.“ Щоби справа пішла успішнійше вибрано спеціальний комітет, котрий займає ся збиранням річей на розіграку. Також і поодивокі члени, що не належать до комітету, збирають річі на розіграку, і є надія, що буде багато вартістних і дорогих річей.

Дотепер зібрано отсі річі на розіграку:
Грамофон, вартости \$28.00, дарував Доб. Доєчек;
Ровер (байсикл), вартости \$25.00, дарував тов. Колонік;
Мандолина, вартости 10 дол., дарував т. І. Угрин;
Малий бакстов вартости понад \$5.00, дарував т. М. Мандак;
Дуже гарна вишивана подушка, вартости около \$10.00, дарував т. Лучак;
Два годянічки, вартости по \$4.00 і 3.00, дарували т. Т. Сисак і Скрипник.
Тут лише висчислені декотрі річі до тепер зібрані. Богато менше важнійших річей задля браку місця тут не подає ся. Річі дальше збирають ся, як також буде багато ще закуплених. Се лише початок! Ану,

котрий з товаришів збере більше? Не дайте ся жадний завтидати!

Всі річі, які будуть зібрані на розіграку, час і місце розігравки оголосить ся пірнійше.
Слідить за оголошеннями!!!

Екстра!

Тов. М. Попович доносить нам, що в Монреалі устроєно 3 масові пропагандові мітинги і зложено на пресовий фонд Роб. Народу 239 дол. 45 ц. і брошур на 25 дол. Крім сего здекларовано 45 дол., котрі мають бути зложені в короткім протягу часу а також є еще около 20 доларів на лістах.
Дня 11 жовтня донос нам тов. Попович телеграфічно, що зложено на Робочий Народ в Отаві 50 доларів, в Торонті 69 доларів і в Гемілтоні 150 доларів.
Честь Товаришам з Монреалу, Отави, Торонта і Гемілтона, котрі дали добрий примір до наслідування усім українським робітникам в Канаді.
Подібні звіти всіх жертв в всьмє згаданих відділів будуть подані разом зі звітами в других місцевостях, котрі т. Попович еще відідає, а іменно по повороті т. Поповича до Вінніпегу.
***

Пресовий фонд „Р.Н.“

ФЕРНІ, В. К.
З розігравки \$33.00.
По \$2.00 дали: І. Турик, Г. Гевіц, М. Хома, Т. Шлемко і Н. Ткачук; по \$1.00: В. М. Дутчак, І. Белювич, Д. Продавюк, П. Макара, Г. Ковалишин і В. Кововальчук; по 50ц: Я. Макара, А. Перка, Т. Мінчук, В. Теленко, В. Чепіль, І. Макара і С. Вобосквий; В. Тодорук 25ц. Разом \$19.75.
Разом всіх грошей Товариші в Ферні зложили \$52.75.
ТОРОНТО, ОНТ.
В. Протас \$2.00; по \$1.00: І. Колісник, І. Япан, Ч. Петрів, О. Назар, Д. Муравський, С. Васкан, М. Клопотюк, М. Мазняк, С. Візінський, Д. Деркач і Ф. Губіцький; І. Затицький 50ц. Разом \$13.50.
ВЕЛАНД, ОНТ. — По 50ц: Н. Салдат, С. Татарин, О. Сорочка, М. Лукаш і І. Кирилюк; по 25ц: П. Бляський, П. Куфенюк, Марія Федорович, А. Печель, М. Когут, Й. Гнатюк, Ів. Степо-

вий і М. Марієць; А. Зацьк 10ц. Разом \$4.80.

РЕННІ, МАН. — І. Пасанюк \$1.00.

МУС ДЖОВ, САСК. — Збірка на вічу. По 50ц дали: А. Максимець і Д. Салевич; по 25ц: Т. Ташук, П. Грегор, Н. Мандрак, Д. Колісник, Н. Мартинович, В. Москаль, В. Грегор і М. Кирилюк; Т. Мойсюк 20ц. Разом \$3.20.

СЕЙМОР, КОН. (Злуч. Держави) — По \$1. зложили: Ів. Николок, Ел. Смендак, Фед. Смендак, В. Мойсюк, Никола Білак і Мих. Білак. Разом \$6.60

Чи хочете

мати в себе Комуністичний Маніфест в зрозумілій для Вас мові?
Коли так, то пиштьте сей час по річак „Робочого Народу“ з 1915 року, а там він є надрукований. До Ком. Ман. є ще деланий словарець і Ви його дуже легко порозумієте. Знайте, що тепер нігде не купиєте сєй так вартісної книжки, а тут будете мати його ще й з поясненнями. Тому сей час пиштьте по річак „Робочого Народу“ з 1915 р.
Ціна в добрій оправі лише \$1.85. Адресуйте:
Robotchuj Narod
Box 3658, Winnipeg, Man.
***

КЕНМОР, АЛЬТА.

Справоздане відділу.

Піврічне справоздане з діяльності Відділу У. С. Д. П. в Кенмор, Альта. представляє ся ось так:
Відділ відбув 6 надзвичайних мітингів, 2 пропагандові віча і дав 2 відчити.
При голосованю над перенесенем „Р. Н.“ товариші Кенморського відділу зложили на фонд „Р. Н.“ \$39.00 і заслали їх на рукав секр. З. О. К. т. Данилюка.
Членів, що платили точного свій партійний податок, було 24; залеглих з вкладками 3. За минавших 6 місяців вписалось до відділу 13 нових членів.
Приходу за сей піврік було \$79.55, розходу \$74.35, в касі зівтає \$5.20.
Відділ вислав також свого делегата на Другу Західну Конвенцію.
Бібліотека часить 109 книжок. Часописи відділу передплачує слідуєчі: Робочий Народ, Робітник, Робітничє Слово і Гайдамаки.
Гр. Ківема, секр.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

M. Popovich, Editor.

Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знане, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

Редактор М. Попович.

„Робочий Народ“ коштує на рік лям один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man

Українські робітники і фермери Канади! Єднайтеся!

Заповідають ся нові часи.

Цілий культурний світ по всій земній кулі переживає нині грізні, но рівночасно заповідаючі могутні й многонаслідні для усього людства часи. На наших очах, — серед гуку армат та страшного стогнання сотень тисяч ранених й умираючих жовнів на сполоханих людською кров'ю боєвищах, — хитають ся та розсипають ся в порох струпишілі основи давнього суспільно-політичного ладу, — того ладу, що опирався на віковим безсвісім звязку робучого люду жмінкою багатів-капіталістів, — а заповідають чася ся нові, часи, в яких не буде місця тим, що багатіли досі овочами гіркої праці мільонів робучих рук, не буде місця тим капіталістичним пиякам вампірам-оцирам, що віками годували ся потом і кровію цілих поколінь робучого люду, який тільки і знав що працювати, працювати — і „хліб насущний замінити кривавими сльозами“, та після нужденного життя класти ся передчасно у домовину, не зазнавши на тому світі одної просвітної, веселої години...

Ось такі часи заповідають ся нині, безталанному людству! А що ці нові часи, часи недалекої вже будуччини, належатимуть будуть в повні до соціально-демократії, в тім нема нині ніякого сумніву.

Пророцтво Драгоманова.

Великий сей переворот в історії людства заповідали великі мислителі усього культурного світа вже здавна. Вичисляти їх тут не місце і не пора; та вже не від річи буде пригадати усім нашим людам, що нові часи заповідав й наш великий Апостол Правди і Науки, пок. Мих. Драгоманов. Іменно вже 1885 р. покійний великий український учений твердив, що „радикальна прогрессивна партія, така, які єсть в усій Європі (особливо в західній Європі, Англії, Франції, Італії), шчо не сьогодні — завтра візьмуть в руки державну силу, шчо передати її їй через кілька десятків років соціальної демократії, як та підросте з мозком організації є-ју“ (Л. Ф. 84).

Будучність Соціалізму.

Що ж ся велика подія в історії людства, передсказана ось так геніяльно пок. Драгомановим й многими иншими великими мислятелями усього світа, почавши від Ожиста Комба аж по нинішній день, незабаром сповнить ся, в тім не сумнівають ся вже нині навіть сами капіталісти й весельні до тепер царі-автократи. Соціал-демократія — як се гаразд бачимо в другій нашій статі, напечатаній на 3-ій сторони нашій часописі п. загол. „Міжнародний Соціалізм“, — „підріс“ вже могутньо „моггом й організацією“, й він вже вповні готов перейняти в свої дужі руки — й державну силу.

Готові Так! — готов до сього — Інтернаціональний (міжнародний) Соціалізм, — та чия готові й ми, українські соціалісти Канади, виповнити наш великий обовязок, який наложила на нас партія на приналежність, та велика відповідальність за кращу долю Братів — в обличчя рідного народу, теперішньої великої хвилі й історії взагалі? На жаль відповідь наша мусить бути: ні!

Ми не готові!

Ні, і ще раз ні! Ми не готові ауотрічати як слід великої хвилі великого перевороту в історії людства, а не готові тому, бо ми не освідомлені й не організовані так,

як би належало!

Товариші! Брати! Українські Робітники і Фермери усього Канади! Чи чуєте Ви піднебесний грім світової промови, від якої валюють ся основи давнього невольничого суспільного ладу, та серця якої довівають молодесенькі завязки нового, кращого ладу, що має принести щастя й гаразд усім робучим людам?! Ех, не чуєте і не бачите Ви усього того, коли не горнете ся масово під червоної статі соціалістичної організації, коли замовкли та ледви що і не заммерли наші кружки, а наша слава колиось часопись виходить ледви... один раз в місяць!

Сором і ганьба.

І чиж не сором нам і ганьба?! І чиж не готово таке вийти, що не буде нас там, коли у слухну хвилю прийде до голосу Інтернаціональний Соціалізм і мійме у свої могучі руки керму будучого правно-державного й суспільно-політичного порядкованя людськими справами?

В просьвіті й організації сила.

Просьвіта й організація! Ось се ключі, які лунати повинні нині зовж і попереки усеї Канади, шчо б просьвітілись уми усіх наших темних Братів і Сестер, та шчо б злучились в одну міцну і неовідиму фалангу усі робітні люди! Во „пора се великая єсть!“ Во хоча з одного боку се й не улягає ніякому сумнівови, шчо будучність належить авсякою певністю до соціал-демократії, та з другого боку не сумніваймо ся і в тім, шчо пануючі нині капіталістично-імперіалістичні крути не випустять добровільно із своїх рук так любі їм власті! Скоро скінчить ся отже теперішня світова війна, так тоді — у слухний час — вибухне певно остання, завзята боротьба за панованє, — а побіда буде певно по стороні освідомлених й організованих.

Освідомлюймо ся та організуймо ся отже і ми, українські робітники і фермери Канади та усього світа!

Кують нам кайдани.

Українські Робітники! Чи бачите Ви, як верховодічі крути органіують ся все і все міцніше та кують Вам і все і все сильнічі кайдани? Не бачите? Ось ми Вам се покажемо!

„Соціалізм — се свідоме стремлєне до заведеня між людьми гармонійної організованой кооперативі, т. є. взаїмного співділання усіх горожан, — на місце теперішньої неупорядкованой, марнотратної й дикої конкуренції, яка ще й до того відбуваєть ся в той спосіб, шчо одні стають до боротьби з наменито озброєні, другі є звязані гірше як постороннями“. Товариші! Отої постороння, які закладають на наші шії теперішні керманічі й володарі суспільного ладу, стають в кождим дєм сильніші та все гіснійше обвивають ся около наших ший!

Касують страйки.

Во зверніть лише Вашу увагу на отсе: Як відомо — страйки були до недавна одним з наймогутніших способів робітничой самооборони проти надмірного звязку властителей-капіталістів. Та вже в Канаді страйки вістали узанані законодатною дорогою чимсь нелегальним (протязаконним) й багаті придумали на них „примуєсові роземчі суди“. Подібний лад думають завести у себе й багаті Злучених Держав, та вже нині заходять ся біля вломаня останньої наймогутнійшої дошки ратунку працюючого люду, т. є. страйків, при помочи ось яких діявольських способів:

Своєго часу слава фірма виробу капелюхів Лева і Ко, в Денбура Конн. виграла була при помочи перекуплєних судий важний процеє, в якому страйкуючих робітників узвано судово заговірниками та противозаконними шкідниками згаданой фірми! Примір був для капіталістів надто привадилий, аби між ними не вайшло ся більше наслідувачів Лева і Ко. І справді — в останніх тижнях стало ся, шчо відома ню-Йорська фірма Милле Ко в Утіка, (в ню-Йорським стейті) внакаржила до суду чотирох провідників недавного страйку робітників згаданой фірми о відшкодованє \$825.000 (шість сот двайцять і пять тисяч доларів), ніби то тому, шчо згадані чотири обжалувані зготовили заговор робітників, нанятих фірмою, та спричинили величезні матеріальні втрати властителям.

Засуд смерти.

Що се значить, і чим се гровить усьому робітничому світові в Злучених Державах, — а побачамо ось незабаром — й в нашій Канаді? А ось гровить се там, шчо як справедливо каже відомий урядник „Американської Федерації Праці“, д. С. Іомперо, — „робітники не будуть вже мати права усуну-

ти ся від роботи та при помочи страйку доходити поправи робітничьких условин праці“.

Не дозволимо ніколи!

Що одначе зорганізованє робітничтво Злучених Держав не дозволить ніколи і за ніяку ціну на ухвалєнє подібного закону, в се вірять свята л. Іомперо, віримо свята і ми. Та вже чи праготовані ми в Канаді на заострене й так острого нашого канадійського, анальогічного закону, — над тим повинні ми серіозно призадумати ся... Шчо ж найкрасшою збруєю проти усяких ватій могучого ворога робучого люду було, є і буде по всі віки — організація і освідомленє, се чейже розуміє кождий з нас.

Єдиний лік.

Отсе є єдиний середняк, єдина медицина на безмежну захланність й жадобу все і все більших звисків капіталістів, отсе єдине жерело усяких страйків. А з сеї страшної недуги вилічимо панів капіталістів тоді, коли усуюємо раз на все пануючу нині капіталістично-промислову систему, а на її місце поставимо промислову й суспільну систему соціалістичну. До сего-ж як сказано — провадить єдина дорога: освідомленє й організація робучого народу.

Дурять нас.

Дурять нас капіталісти надією великого доброту, який будім то наступити після війни. „Терпіть це, кажуть, — панове робітники, терпіть... Побачите, як гарно заживете після війни... Чи ж не бачите, які великанські, мільонові замовленя на амуніцію ідуть до Канади й Злучених Держав? Аджє золото пливе нині до нас рікою, побачите: — забагатіте при тім і ви!“

Думка Маркса.

Так то панове капіталісти показують нам золоті грушкя... на вербі, та ми тим не дурім ся! Ми на такі говорєня відповідаємо все ось такими памятними словами великого соціалістичного багья, Карла Маркса: „Accumulation of wealth at one pole is, therefore, at the same time, accumulation of misery, agony of toil, slavery, ignorance, brutality, mental degradation, at the opposite pole — i. e. on the side of the class that produces its own product in the form of capital“ (Karl Marx, Capital, англ. переклад, vol. I., Part VII) По українськи:

„Нагромадженє багатства на однім бігуні (місці) є рівночасно нагромадженєм неволі, замирания труду, поневоленя, темноти, бруталности, умсвого занепаду — на противнім бігуні (стороні), т. є. по боці тої кляси, шчо витворює свіі власний твір в формі капіталу“.

Во чиж не так воно є в дійсности? Чи ж не бачамо ми нині поруч фактичного напливу величезних запасів золота до Злучених Держав і Канади, поруч великанських, казочних фортун, які в останніх місяцях поробили на воєнних доставках усякі Морган, Гокефелери, Шваби і т. п., — чиж не бачамо ми рівночасно нечувано і доріжні середників поживи, угля, то шчо, чим отсі великанські зарібки американських мільонерів принесли нам в дійсности неволю, горе і голод?!

Поучаючий примір.

На жаль так воно в дійсности є. А щоби ми зрозуміли краще сказанє, наведемо для приміру отсей факт:

Недавно відбув ся в Нью-Йорку великанський страйк місцевих трамваєвих й желізничих (міських) робітників. Про страйк сей писали широко усі часописи світа, та лише деякі подали правдиву причину розпучливого крику робітників. А причиною страйку було ось шчо:

Після останнього річного звіту ню-Йорської „Інтерборо Репід Тренсіт Ко“, шчо завідує ню-Йорськими надї підземними желізницями, чистий зиск за минулий рік тожж компанії вивисєв \$8,891,014 т. є. майже девять мільонів доларів, є се великанський зиск, просто витиснений в кишенє працюючої людности, який в ідлости поплив в ненаситні ніколи кишені горстки капіталістів. Та не лише з самих кишенє подорожних ватиснені ті 9 мільонів доларів, — ні! Здобути вони важкою й крайню небезпечною та денервуючою працею трамваєвих і желізничих робітників, яким за се нема ніякої винагороди, ніякого поліпшеня їх й так мізерної долі!

Несправедливість, шчо кличе до неба о пімсту.

А таке дієть ся зі всіми нами, деб ми не працювали! Нашим потом, нашим трудом і нашою кровію багатє горетка капіталістів, а нам навіть боронати ся не вільно! Кождого року в фабриках одних Злучених Держав гине 35.000 робітників, а 700.000 стає каліками, — а нам кажуть мовчати! Три чверти усіх робітників Злучених Держав заробляє менше чим \$600 річно, а з 8 мільонів робітничих жінок заробляє третина менше як \$8 00 тяжнево! І се має називатися житєм!

Ні, Товариші! Се не жите а мука! Гірка мука, на яку єдине лікарство: скасованє теперішньої

оти та при помочи страйк-поправи робітницьких ціл...

Зволимо ніколи!

організоване робітництво Злучених ніколи і за ніяку ціну на ухвалене се вірити свято л. Гомперс, віримо жчи приготівані ми в Канаді на за-рого нашого канадійського, анало-ад тим повинні ми серйозно приваду-акрасною збруєю проти усяких за-робучого люду було, еібуде по вої ація і осьвідомлене, се шій нас.

Единий лік.

ередник, єдина медицина на безмеж-доду все і все більших висків капі-жерело усяких страйків. А з сеї лічимо панів капіталістів тоді, коли пануючу нині капіталістич-ву систему, а на її місце пос-лову й суспільну сист-стичну. До сего-ж як сказано — ога-о, сьвідомлене й орга-ного народа.

Дурять нас.

талісти надією великого добротву, пшть після війни. „Терпіть ще, ка-тники, терпіть... Побачите, як гар-йни... Чи ж не бачите, які велика-дея на амуніцію ідуть до Канади й джеж золото пливе нині до нас рі-богайте при тім і ви!”

Мка Маркса.

капіталісти показують нам золоті а ми тим не дурім ся! Ми на такі о все ось такими памятними сло-стичного батька, Карла Маркса: alth at one pole is, therefore, at the ion of misery, agony of toil, slavery ental degradation. at the opposite pole the class that produces its own pro-rital” (Karl Marx, Capital, англ. пе-П) По українськи: багатства на однім бігуні (місці) е жедем неволі, завмирана груду, по-рутальности, умсвого занепаду—на оровні), т. є. по боці тої кляси, власний твір в формі капіта-

но е в дійности? Чи ж не бачимо чного напливу величезних засобів оржав і Канади, поруч великав-ун, які в останніх місяцях пороби-ях усякі Моргани, Рокфелери, Шва-нимо ми рівночасно не чу в а н о і вів поживи, угла, то що, чам от-и американських мільонерів при-недолю, горе і голод?!

Ючий примір.

в дійности е. А цоби ми зрозумі-ведемо для приміру отсей факт: і в Нью-Йорку великанський страйк іже вельдичих (міських) робітників. и широко усі часописа євїта, та авдву причину розпучливого кри-иною страйку було ось що: річного звіту нью-йорської „Інтер-Ко“, що завідує нью-йорськими аніями, чистий зиск за минув-і вносив \$8,891,014 т. є. майже в до л я р і в. е се великанський и з кишень працюючої людности, в ненаситні ніколи кишень гор-е лише з самих кишень подорож-овів доларів, — ні! Здобуті вони ппечною та денервуючою працюю х робітників, кям за се нема ні-го полішени їх й так мізерної

сть, що кличе до неба пімсту.

всіми нами, деб ми не працювали! рудом і нашою кровью богаті ам навіть боронити ся не вільно! ах одних Злучених Держав гине 9,000 стає залічками, — а нам ка-ти усіх робітників Злучених Дер-ма \$600 річно, а в 8 мільонів робіт-тна менше як \$8 00 тяжнево! І мтем!

е жите а мука! Гірка мука, на я-асоване тепер і ш в о-

го суспільно-політичного й госпо-дарсько-економічного ладу та засту-плене його єдино надійною соціалі-стичною системою.

Слово до Вп. Фармерів.

Та вже в ряди соціалістичних організацій повинні вступати не лише одні робітники, т. є. ті, — як казав пок. Франко — що „в поті чола” працюють руками або мовком, але також й ф а р м е р і. Велика се справа, й ми при найближшій нагоді посвятимо її окрему статю, та вже і нині звернемо увагу напих українських фарме-рів, що в їх власнім інтересі лежить також вступати масово в ряди міжнародного Соціалізма. Но треба Вам знати, Братя фармері, що капіталістичне ярмо гнетє нас, робітників, так само як і Вас. Ви сего може не заврамі-чете, та бокусте від нас в тій думці, що ось то міжна-родний соціалізм стремить до скасованя приватної влас-ности, отже і до скасованя Ваших загород. Та ні, Братя фармері. Ви глядите в невану будучину, а не бачите, як нині Ваші тяжко запрацьовані гроші, запрацьовані на Ва ш и х такі ланах, витискає Вам безглядно в Ва-ших кишень ненаситий капіталіст надмірно високими цінами за машинерію, рільниче знарядє, упряж, одєжу то що... Заробляєте Ви на в л а с н и х ланах гарні гро-ші,—се правда. Але не меншою правдою е і се, що ті Ва-ші гроші вмійють ще краще панове капіталісти витя-гнути з Ваших кишень!

Що стало ся в Злучених Державах?

Зрозуміли се фармері в провінціях Злучених Дер-жав та і почали лучити ся разом з організованими ро-бітниками в спільні організації. Про се поговоримо ми також окремо в слідуючій числі нашої часописа, а поки що кличемо до наших Вп. фармерів Канади:

Лучім ся!

Братя Фармері! Коляж Ви зрозумієте, що капіталі-стичне ярмо, яке невиносимо гнетє так само Вас як і нас, змушує усіх нас лучити ся в одну велику у-країнську робітничо - фармерську організацію Канади? Коли ми всі разом зрозуміємо отсю велику правду, що на визиск і несправедливість, яку усі робучі люди без виімку терплять зі сторони горстки веробів капіталістів, є один лік:

Просьвіта і організація!

Нехай же отже робітничо-фармерське єднане! Не-хай же міжнародний Соціалізм! Нехай же „Робочий Народ“, одинока українська робітнича часопис в Ка-наді!

Вписуйте ся отжеж всі в члени У.С.Д.П., та перед-плачуйте „Робочий Народ“.

Всі враз, всі вперед!

Міжнародний Соціалізм

Його ідеологія, організація і цілі.

Сьвітова організація.

Що то є „міжнародний соціалізм“, або як пишеть ся в англійських часописах, журналах й кнїгах — „The International Socialism”? Що то є за диво сей могучий сьвітовий суспільно-полі-тичний рух, що потрясе нині до самої глибини перестарілі підвалини тепе-рішнього вігнєлого громад-ського ладу, та з одного бо-ку наповняє оборонцїв стар-ини невисказаним страхом, з другого ж боку — одушев-ляє серця мільонів робучого люду надією красної, сьві-тляної будучини? Д. Мор-ріє Гілквіт, визначний ньюйорський адвокат й ши-роко звісної соціалістич-най діяч й письменник північної Америки, ав-тор цїнних кнїг по істо-рії й теорії соціалізму (зга-даємо його „History of So-cialism in the United States“ і „Socialism in Theory and Practice“), дає нам на поста-влене питанє ось таку від-повідь:

Політично-зорга-нізований рух.

Під „Міжнародним соці-

кличів, відповідно до ріж-нородних умовин й вигля-дів, серед яких приходить ся працювати в ріжних ча-сах і місцях, усякі деклара-ції — є в дійности ідентич-ні (ті самі) в усіх випадках. Передові соціалістичні ор-ганізації усіх держав є вья-імно органічно єдинені. За посередництва „Міжна-родного Соціалістичного Бю-ра“ („The International So-cialist Bureau), утримуваног опільними коштами, со-ціалістичні партії усього сьвіта утримують непере-рівні взаїмні звосини, та кожного третього року зби-рають ся на міжнародних конвенціях, яких ухвали приймають ся усіми скла-довими народними націо-нальними або краще дер-жавними крєвками організа-ціями.

Останнє слово.

Таким отже чином доктр-ни й програми, сформульо-вані такими народними („дер-жавними“) й міжнародни-ми соціалістичними конвен-ціями, є останнім словом міжнародної соціалістичної теорії й практики.

Однакє лише прїнци-п і а л ь н о (в основі), але є в виключно. Во хоча офіційалні постано-ви й декларації зорганізова-них соціалістичних партій, народних й міжнародних, мають безперечно найбільш неавантажний авторитет (по-вагу) в питаннях, до яких вони відносять ся,— попри те однакє істнують ще ин-ші жерела соціалістичної ідеології, яких ніяким чи-ном не годить ся лишити на боці, кола хочеть ся подати вичерпуючий, овівний і інтелігентний образ Соці-алізму.

Теоретики руху.

Іменно практичний соці-алістичний рух находить велику підмогу в суспіль-ній філософії, яку сформу-лували „теоретики” руху. й над якою працювали й працюють невпинно соціалі-стичні учені й письмен-ники. В своїй буденній пра-ці й боротьбі соціалістич-ний рух ділає й промовляє якраз устами своїх прива-них представників (репре-зентантів) на публичній платформі (законодатних) тїлах, або в адміністративних (заряд-них) офісах. Погляди й діла таких письменників й пред-ставників муєять уважати ся (аж хїба до формального відкинення й осудження їх партією) повноправними висловами й маніфестаці-ми соціалістичного руху, як також вачислати євдє належить й голоси їх обо-ронцїв й противників в їх змаганнях. Такий самий за-кон належить примінити й до редакаторських поглядів офіційалних публікацій со-ціалістичних партій.

Соціалістична література.

Література (писана) в по-лі Соціалізму (оєвидно тут маємо на думці лише про-соціалістичні твори) складаєть ся з многих со-

тень кнїг, написаних всіма модерними мовами. При-тім належить завважити, що соціалістичний рух не знає ніякої цензури й ніякого „індексу-спісеу забороне-них кнїг“ (як се дієть ся в католицькій церкві; згада-ти б т. зв. Index librorum prohibitorum, або Index ex-purgatorius). Соціалістичний автор пише на свою власну відповідальність. Коли йо-го праця стрїнеть ся з одо-бренем руху, тоді прийма-еть ся й мовчки як один із знарядїв соціалістичної пропаганди, в противнім разі її відкидаєть ся або ігно-руєть ся. Для незнаючого таке означєне „поваг“, чи там жерел, може видати ся крайню неозначєним, одна-кє для осіб ознакомлєних з соціалістичним рухом, його історією й літературою, по-даєть се можливо найпев-нійше сьвідощтво.

Основателі.

Так отже Карло Маркс, Фридерик Енгелс і Ферди-нанд Лясал є неваперечно теоретичними основателями модерного соціалістичного руху, а їх економічні і по-літичні доктрини є суцною основою філософії Інтерна-ціонального Соціалізму. Подібно майже кождей сильний народний (держав-ний) рух видає групу мис-лительів, письменників, або „лідерів“ (првідників), я-ких погляди приймають ся загалю як міродатні (авто-ритативні) вислови соціалі-стичного становиска.

Лідери.

Як такіх згадаємо Німців: Августета Вебля, Вільгельма Лібкнехта і Карла Каупко-го; Французів: Жїля Гесла, Поля Лафарга і Жеана Жо-ресса; Австрійця Віктора А-длера; Бельгіяця Еміля Вандервелде; Російянина Г. Плєханова, і Англіяців: Г. М. Гяндмена і Й. Кейр Гар-дого.

Провінціали.

Поза рядами визначних народно-державних „лі-дерів“, видали ще й по-одинокі недержавні нації своїх мислительів, письмен-ників й провідників, яких голос має однаковий авторі-тет серед їх націй, як і го-лоси попередних „поваг“ в визмій гадок й формованю платформ і тактик в народ-нім (державнім) й міжна-роднім русї. Згадаємо ось хочби славного польського соціалістичного „диктато-ра“ Ігнаца Дашинського, а між галицькими Українця-ми: Миколо Ганкевича, по-кійного Теофіла Мелєня, Юліана Бачинського, Дра-Старосольського і т. д. У-країнці на еміграції, ось прим. й в нашій Канаді, ви-значного партійного пись-менника, а хоча бг лише й „лідера“ в повнім значїню слова, поки що не видали.

„Поваги”.

Американський Соціалізм видає також поважне число визначних соціалістичних письменників й діячів, яких імена відомі кождому яко-так познакомлєному з а-мериканським соціалістич-

ним рухом. Та вжеж вичис-лені повше імена воесім не вичерпують лісти соціалі-стичних „поваг“. Згадаю ся їх лише тому, аби пока-зати, що соціалістичний рух репрезентуєть ся й регулю-єть ся великим числом за-галю узнаних в науці й в громадським житю „поваг“, в яких поглядами належать в діскусії числити ся. Тим самим й годі побивати соці-алізм аргументами про „не-знаних й невідповідальних письменників”.

„Повага поваг”.

Попри все те належить однакє все паматати, що вислів „соціалістичні пова-ги“ треба розуміти в дуже обмеженім значїню. Соціалісти не є поклонни-ками „поваг“ (авторитетів). Вони не приймають висно-ків їх писань „на віру.” Соціалістичні лідери, навіть і ті, що уміли висловляти свої громадські й економіч-ні теорії в найвисшм ступі-нєм перевонуючої сїли, підпираючи свої погляди фактами й аргументами, ли-шають все місце пробї їх авторитативности (поважно-сти).

Вперед!

Й нема нічого „сьвятого“ в писанях навіть самих ос-новательів модерної соціалі-стичної філософії. Деякі з економічних доктрин Фер-динанда Лясала й чимало основних точок його практичної програми не мо-гли оперти ся пробї досьві-длї й критики й вїстали від-кинені соціалістичним ру-хом. Деякі з визначних по-глядів Маркса і Енгельса вїстали змодифіковані їх со-ціалістичними послїдовате-лями, і звагалі соціалістич-ний рух зваятий невпинно ревізією свого „віруку“ й своїй тактики. Соціалізм є модерним, поступовим ру-хом, захоплєним в вир нев-пинної щоденної боротьби, а наслідком того він і не мо-же оманути впливу змінних соціалічних умовин, або все зростаючого економічного званя. Інтернаціональний соціалістичний рух є все Маркєстєвським, так як ос-новні суспільні й економіч-ні доктрини Карла Маркса, його співробітників і уче-ників, все високо цїнують ся в переважаючої більшос-ти соціалістів; однакє в по-дрібнях своїх методів і в способів акції соціалістич-ний рух є нині зовсім від-мінним від того, чим він був в часах Маркса.

Загалньні uwagi.

Назва „Соціалізм“ уживаєть ся для означєня певної суспільної філософії певного звїрци суспільної організації й активного по-літичного руху. Як фільо-софічна система Соціалізм ваймаєть ся законами й на-прямком соціальної еволю-ції (суспільного розвою) звагалі, та законами й на-прямком суспільної еволю-ції сучасного людства в о-собєнности. Вихідною точ-кою Соціалізму є критична аналіза (критичний розбір) наявующого порядку, після чого Соціалізм стараєть ся відкрити його суть й голов-

ні його пружини, щоби о-значати причини їх недомо-гань, та постановити на-прямок його роввїтку.

Соціаліст. Ідеал.

Як практичний рух Соці-алізм стоїть передівсім за-промисловим перестроєм. Він стараєть ся забезпечити більшу пляновість в витво-рюваню багатства й більшої рівности в його ровдїленю.

Абє вишніми словами: Соціалізм промовляє за пе-рестроєм (реорганізацією) істнуючої промислової сис-темы на основі колектив-ного (збірного) або націо-нального послїданя суспіль-них знярядїв. Він домагаєть ся, щоб котроля машинерії, що витворює багатство, була відібрана в індивіду-ального капіталіста та пе-рейшла в руки нації, в цілі зорганізованя й завідуваня для добра усього на-рода. Така програма по-тягає за собою радикальні зміни в істнуючій прома-слової машинерії, політич-ній структурі (будові) й су-спільних звосинах. Форма суспільства, що булєб ви-пливом таких змін, обгово-рюєть ся звичайно в літера-турі під назвою: „Соціалі-стична держава“, або „Со-ціалістичний Ідеал”.

Соціалістична етика

Так отже можна би сказа-ти, що цільні чинники соці-алістичної думки, руху й ідеалів є політично еко-номічної закраски. Однакє Соціалізм не є повзава-ний етичний й духових (спїрітуальних) імплікацій. Соціалістична філософія містить в собі певні овначе-ні понятя добра і зла в осо-бистім (індивідуальнім) й громадянським (соціалінім) поведєню людей, які ча-сом не годять ся з прийятні-ми гаслами; соціалістичний же ідеал домагаєть ся зміни взаїмних відносин чоловіка й громади, які мають нару-шити наші розумїня осо-бистого (індивідуального) й громадянського (соціально-го) обовязку. Того рода мо-ральні концепції, обняті так соціалістичною програ-мою, творять кодекс соціалі-стичної етики.

Міжнародний Соціалізм й ми.

Отсе є коротенький але ядерний начерк значїня, структури й цілей Міжна-родного Соціалізма, той могучий суспільно-політич-ної сили, до якої — в се ні-кто нині не сумніваєть ся — належить будучність люд-ського роду. І ми, Українці-Соціалісти Канади, належи-мо також до рядів многомі-люнової соціалістичної ар-мії, що з подиву гідною кар-ністю іде все і вє наперед до здобутя красної долі ро-бочому люду, — та вжеж чи розуміємо ми гаразд у-рочту велику відповідаль-ність, яка лежить на нас з того приводу, та чи впов-нюємо ми як слід усі обя-вляки, яких вимагає від нас наш великий соціалістич-ний ідеал, — про се погово-римо в слідуючій числі на-шої часописи.

Міжнародний Соціалізм й ми.

Т. С.

Відозва до всіх Українців в Канаді і Злуч. Державах.

В Канаді, провінції Онтаріо, повіті Мускока, знаходяться лічниця, де лічать на різні грудні коробки, під назв: „Muskoکا Free Sanatorium“, де рік річно знаходяться сотні наших емігрантів: Українців, Поляків і Росіян, котрі при надлюдській праці, як корчовано багнятих лісів і будовано залізних доріг западають на різні хвороби, а переважно на сухоти.

Тут знаходять безплатну лікарську поміч, або охорону для своїх спрацьованих костей, серед скалистих гір і диких лісів Мускока. Пацієнт наш в день приїзду до висше агаданой місцевості, зістає відтятий від світа на неозначений час, як також повзавлений злуки в блявками свому серцю і приятелями, через далекий простір і строгі права лікарські. Є такі, котрі не мають жадної родини, приятелів, або знайомих. Є такі, що через довгий побут тут по-трапили всік зносини зі знайомими або приятелями. Більшість таких, котрі по-році і двох побуту не мають жадних матеріальних средств, ва котрі моглиби у-праемниті собі послідні хвилі, читаючи різні газети і книжки в рідній мові. Много є таких, що через монотонне жите цілими днями на ліжку, впадають в гіршу слабкість і смертельну десперацію.

Переважно ми Українці, Поляки і Росіяни стоїмо завше і всюди позаду всіх других народів через брак відповідних організацій, які мають Жиди, Німці і др., котрі дають хорим необхідному поміч через закладане комітетів, які достарчують хорим книжок, газет і другої моральної розривки. Для того ми хорі пацієнти Ураїнці, Поляки і Росіяни в порозуміню в головним за-рядом шпиталю організували кружок під назвою „Україноско-Польсько-Русокий Самаританин“, котро-го завдаєм е достарчати хорим книжок, газет, як та-кож віднаходжене страче-чених адресів і писане листів хорам.

В тій цілі звертаємо ся в просьбою до всіх спочува-ючих нашому горю, з сліду-ючою відозвою:

Ми визнає підписані, в імені всіх пацієнтів, для добра людскости, знаня і поступу, в імені гуманіта-ризму, звертаємо ся до ви-давців, українських, поль-ських і російських, як та-кож до всіх організацій, ви-даючих часописи, рівнож до всіх книгарень і одиниць народности в просьбою о присилане нам газет, кни-жок і брошур різного змі-сту, в котрих буде форму-вати ся бібліотека, при за-гальній бібліотеці в Сана-торіум, для сучасних і буду-чих пацієнтів.

Поміч наша моральна і будучність нашої бібліоте-

ки буде залежати від чутя і варовимілости нашого су-спільства. Ми маємо нево-лону надію, що відозва на-ша буде голосом коваючого на пустяни. Отже будуч-ність нашої бібліотека скла-даємо в руки цілого нашого суспільства.

Комітет Самаританана: М. Войко, Д. Ласковський, І. Кусніковський.

По всякі інформації звер-татись на адресу: Dr. H. Kinsey, Sanatorium, P. O. Gravenhurst, Ont. Canada.

Послалки посылати на а-дресу секретаря: М. Войко.

Просимо всі пов. часописи о пердрук сеї відозви.

Дописі.

Відновлене відділу.

Мішел, В. К.

Дня 1-го жовтня 1916 ро-ку відбув ся у нас мітінг в нагоди приїзду т. М. Баранюка. Обговорено на нім де-які важніші справи і рі-шено відновити місцевий відділ, що і зроблено. До нового заряду відділу віста-ли вибрані слідуєчі товари-ші: Н. Адам, організатор; М. Федорук, прот. секре-тар; П. Василюк, фін. секр.; Н. Никифору, біблі-отекар; П. Бодвар, касєр і Ф. Михайлюк та О. Кузик, контролєри.

З причини браку часу по-слідного мітінгу котрий від-був ся два 1-го жовтня 1916 р. і на котрім не докінчи-лись всі справи партійні, — скликано другий мітінг, ко-трий відбув ся 8-го жовтня с. р. Мітінг отворив органі-затор т. Н. Адам о 3-ій го-дині. Першу точку забрало відчитане протоколу попе-редного мітінгу. Опісля по-недовгий промови т. Н. Ада-ма вписались до відділу 8 членів.

З членських вкладок ві-брано \$7.00. З той суми у-хвалено на стемплі \$4, легі-тимаційні книжки 10ц., пе-редплата на часопис „Р. Н.“ \$1.00. Решта лишилась в касі. Опісля сколектовано \$1.75 на часопис „Гайд-маки“.

Н. Адам, М. Федорук, * пресе. секр.

ФЕРНІ, В. К.

Концерт на фонд „Роб. Нар.“

Довідавшись, що товари-ші на Сході щиро дають да-тки на „Р. Н.“ щоб закупи-ти „лайнотайп“ і иньші друкарські прибори для не-го, як також щоб вже раз пе-ребратись до свої шапи і за-обезпечити его видане тяж-чево на всегда в найбільшій форматі і на більше сторієв, наші товариші енергічно за-няли ся збіркою на таку важну ціл, щоб неостатась по заду, коли приходиться до такого гарного діла Отже ми зробили недлю дня 8-го с. м. днем для „Р. Н.“ Ми устроїли концерт, хоч і не у мійській галі а своєї ма-лій, льокалній, але користь в того концерту велика для

„Р. Н. В програму входили еспіви, деклямації, скрап-кові соля і монольоги Даль-ле було трох бесідників, в котрих тов. І Турак гово-рив про конечність органі-зації, тов. В. Коновальчук про важність робітничої преси а тов. Д. Мойсюк мав вступно слово, як також представив яоно всім вібра-ням теперішній лад, всі е-го влі сторони і в який спосі-бі нам з него освободитись. Присутні надгородили всіх бесідників рясними оплес-ками.

З сего концерту користь така: Вписалось в члени від-ділу 5 нових товаришів, при-еднано „Р. Н.“ 7 нових пе-редплатників, відновило передплату двох товаришів, на фонд „Р. Н.“ вібрано

Замовляйте завчасу!

Прекрасно ілюстрований і багатий змістом КАЛЕНДАР „НОВИЙ СВІТ“ на рік 1917

Ціна 25ц. З пересилкою 27ц. Календар „Новий Світ“ е богато краший і цікавий-ший чим минушого року. В ньому е нове календарі-тар, уложене з важніших дат в жита славних людей і важних подій. Паміть до: NOWYJ SWIT

Box 1051, Montreal, Que.

Правдива новість!

ДО МАСОВСГО ШИРЕНЯ бібліотека „НОВИЙ СВІТ“ випустила з друку дві дуже цікаві книжки:

1. Соціалізм а Релігія. На-писав Д. Бориско. Зміст: 1. Вступ, 2. Осно-ви Релігії, 3. Основи Соція-лізму, 4. Правда в Релігії, 5. Розвиток Християнства, 6. Чи Христос був Соціялі-стом? 7. Побожність і Без-божність. На таку то книжку наші робітники чекають вже від-двна. Купуйте, читайте і думайте над прочитаним. Ціна 15ц; 25 за \$2.50; 100 за \$7.50.

2. Важне питане. Написав го-ляндський католицький священник др. І. Ван ден Брінк. Зміст: 1. Що то е соціяль-не питане? 2. Велитенська борба межі капіталом а пра-цею, 3. Слухайте, що має капіталізм на своїм сумлі-ню! 4. Як можна принести добро для всіх? 5. Соціял-демократія а церква, 6. Кля-сова борба, 7. Ворба соціял-демократії, 8. Соціял-демо-кратична держава. 9. Ціль Соціялізму. Ціна 5ц; 25 за \$1.00; 100 за \$2.50.

За тими двома книжками пиши сам і других намов-ляй та всі разом пільте за-мовлення на адресу: NOWYJ SWIT, Box 1051, Montreal, Que

\$19.75, а в розігравки пра-було \$33.00. Разом всіх гро-ший вібрано того дня на „Р. Н.“ \$63.75.

Отже тепер завзаємо всі відділи на Заході піти нашою дорогою, а докаже-мо того, про що ми вже дав-но мріяли, а імено: Двигне-мо нашу робітничу пресу в Канаді понад всі иньші у-країнські часописи. Тож товариші до діла, а намі-

Огонь не спалить

Вода не забере, зло-дій не підкопає. — Ко-ждий чоловік, щоби не тратити так дорогого часу, повинен читати і освідомляти ся. Ми отримали дуже гарні книжки. О підземних скарбах 25ц Про коєць світа 15ц Про нутро землі 25ц Які е люди на землі 40ц Історія України Ру-ся 40ц Жінка і соціяльне питане 10ц Соціялізм а релігія 15ц Про старі часи на У-країні 40ц

Словарець Україн-сько - англійський має 1637 сторін, докладну грама-тику, дуже пра-ктичний до нау-ки, коштує лиш \$2.00 Провідник Україн-сько-англ. і англ.-український, по-ве поправлене ви-дане, коштує ли-ше \$1.50. Паміть на адресу: Ukr. Robitnycza Knyharnia 796½ Main St Winnipeg, Man.

Паміть на адресу: Ukr. Robitnycza Knyharnia 796½ Main St Winnipeg, Man.

General Repair Shop

В. Н. КОЛІСНИК, власитель

885 MAIN ST. WINNIPEG.

Чи маєте що до направи?

В нас направляє ся байскаві, машини до шитя, всякі газолінові інджаї, взагалі все, що маєте зіпсу-того. За скору обслугу і добру роботу гварантуємо. Не забудьте адресу: 885 Main St.

БАЧНИСТЬ УКРАЇНЦІ!

Ми розпарцелювали около 2000 акрів найлуч-шої землі в околі „VICTORIA PARK, в 10 і 20 ак-рові фарми, котрі хочемо продати лише Українцям на легкі сплати. Сї фарми знаходять ся 12 миль від Вінпегу, близько стріт-кари, колеї, шкіл, церков; ми хочемо організувати там українську оселю на вієр староукраєвних сіл. До нас можете писати по українськи або при-ходить без переводчиків, бо у нас працює Украї-нець під котрого варядом відділ продажі тих реаль-ностей знаходить ся. Будучи адвокатами, занима-ємо ся також всякими справами судовими, а також вичичаємо гроші на низькі проценти. Адреса наша: McMurray, Davidson & Wheeldon адвокати ютари. 704 Electric Railway Chamber — Winnipeg, Man. Phone M. 4780.

мріє здійснят ся в корот-кім часі.

Ваш ва соціалізм Д. М.

ЧИТАЙТЕ Робітниче Слово,

що виходить кожного чет-верга.

Річна передплата \$1.50. Адреса: „ROBITNYSCHE SLOWO“ Box 64 Toronto, Canada.

„Робітник“

тижнева українська соція-лістична часопись. Орган У.Ф.С.П в Злуч. Державах. Річна передплата в Злуч. Державах \$1.50 В Канаді і за грани-цею 1.75. Адреса: „ROBITNYK“ 2335 W. 11th St. Cor. Literary Rd, Cleveland, Ohio. U.S.A.

Читайте і ширіть

ВИДАНЯ БІБЛІОТЕКИ „НОВИЙ СВІТ“!

Коєць світа	10ц.
Наш Прометей	10
Червоий Кобзар, найкращі пі-снї і деклямації	10
Америкаський Робітник	10
Робітнича Читальня	15
Відала капіталіста	10
Гори трупів і море крові та сльє	5
Золото Інджаї в Америці	5
Жінка і соціяльне питане	10
Календар „Новий Світ“ на 1916 рік з гарним обрамлен-нєм і цікавим змістом	25
„Добра Новина“ год. число	10
Перенесні картка по 100 карток ва	\$1.35

Паміть по них на адресу: NOWYJ SWIT, Box 1051, Montreal, Que. Can. Хто пришле 5. дол., той дістає ва дол. книжок.

Адресар У. С. Д. П.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІ-ТЕТ У. С. Д. П. в КАНАДІ А. Дзюла Секретар Е. К. Box 3658, Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОКРУГ. (Альберта і Бр. Колумбія.) Секретаріат ЗахідногоОкру-жного Комітету.

COLEMAN, ALTA. S. Danyluk, Box 158

Адреси секр. відділіє. LETHBRIDGE, ALTA. G. Wyrostyk 788-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA. H. Kizema, Box 222

BELLEVUE, ALTA. Wilna Dumka, F. Mokry, Box 45

COLEMAN, ALTA. Society „Nadia“, Box 209, T. Gushul

HARDIEVILLE, ALTA. Widdil „Ochota“, S. Kuchurian

HAIRY HILL, ALTA. Victor Dowhaniuk

LAVOY, ALTA. W. Uchach.

TRAIL, B. C. Tow. „Promin“, Box 56

NEW MICHEL, B. C. Anton Kostashuk Box 56

FERNIE, B. C. Tow. Wolia, Box 510, N. Tkachuk

MICHEL, B. C. M. Fedoruk

CASCADEVAN.

REGINA, SASK. Prawda, W. Purich 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK. Tow. Zoria C. Babych, 273 Home St. W.

МАНІТОБА. WINNIPEG MAN. I. Uhryn, 1085 Burrows Ave.

ELMWOOD, MAN. J. Choroznyj, Box 143 Louis Bridge

TRANSCONA, MAN. P. Dutka Box 208.

ОНТЕРІО. OTTAWA, ONT. Tow. Nove Zytie. N. Musij, 410 Preston St.

TORONTO, ONT. J. Jashan, 185 Richmond St. W.

WELLAND, ONT. P. Kofluk, Box 1149

SAULT STE. MARIE, ONT. D. Sharabura, Box 176

TIMMINS, ONT. M. Kustryn, Box 114

HAMILTON, ONT. I. Sawchuk, Box 64

КВЕБЕК. MONTREAL-QUE. Tow. Borba, John Basaraba 28 Manufacturers St.

РО

ПОРЯДКОВЕ ЧИС

РІК VIII.

\$1031.81 пр

„Робоч

Починаючи від сліду-чого числа „Робочий Народ“ буде виходити зв-ва що тижня і передпла-того буде вносити в Ка-наді лише ПІВТОРА Д-ЛЯРА, а в Злуч. Держ-вах і других краях \$1.7

Тов. М. Попович пове-нув вже в своєї організації ної обідки і правів \$1031.81 пресе. фонду і передпла-тля „Р. Н.“, котрі він зі-рав по відділах нашої па-ртії на Сході.

Слідуєчі східні відділа-вложили висте агадану су-му на „Р. Н.“: Гемітон — пресе. фонд \$264.11, передплати \$43.75 Монтреал — пресе. фонд \$294.45, перед. \$17; Тіміне — пресе. фонд 113.70, перед. 30; Отава — пресе. фонд \$75.10, перед. \$8.

Торонто — пресе. фонд \$69, перед. \$3.50; Веленд — пресе. фонд \$51.30, перед. \$8.15; Кобалт — пресе. фонд \$21.80, перед. \$13; Савт Поркюпанн — пресе. фонду \$7, перед. \$7.

Подрібні звіти жертво-давців як також справозна-не т. Поповича з його орга-нізаційної обідки будуть поміщені в слідуєчих чис-лах „Р. Н.“

Екзекутивний Комітет Партії і Адміністраційний Комітет „Р. Н.“ привияв-ли на своїм спільнім засі-даню до відома справозна-не т. Поповича з його органі-заційної обідки і взвнши під увагу теперішнє мате-ріяльне положенє „Р. Н.“, рішили перебрати ся до власної шапи, а в купити лайно-тайп і видавати „Р. Н.“ тижнево.

Торбина сміху

Драмаг. Кружок ім. Вол. відіграє в суботу д

в Квін дуже смі

СОКО

комедію в 4 ох діях

Хто хоче забути за свок-дять на се предствлене, а

Ціни місць: 5

Початок о год

Тікети купувати в льокалі Кру-жок ім. Вол. і суботи, у п. Ціни на-Калігарі на 796½ Мейн ст. і в Русь-